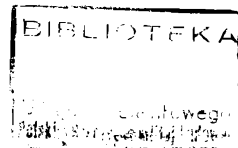

30 grudnia 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY FO/c 1/16

Nr 2673.

Kl. 14 b 6

Karl Werner
(Monachjum, Niemcy).

14b 1/16

Okapturzony silnik śrubowy o specjalnie profilowanych powierzchniach śrubowych.

Zgłoszono 27 kwietnia 1921 r.

Udzielono 10 sierpnia 1925 r.

Pierwszeństwo: 17 stycznia 1917 r. (Niemcy).

Wynalazek dotyczy okapturzonego silnika śrubowego takiego rodzaju, gdzie nakrętka zestawiona jest wspólnie z umieszczoną w niej mimośrodowo śrubą o mniejszej średnicy i tej samej wysokości gwintu, przyczem próżna przestrzeń pomiędzy obiema temi częściami zapełnia odpowiednio ukształtowane wyłobienie.

Przy tego rodzaju silnikach dobre i pewne działanie zależy przedewszystkiem od tego, czy straty wskutek nieszczelności wzdłuż wchodzących jedna w drugą powierzchni, nawet przy wielkim ciśnieniu i wielkim skoku śruby, jako też przy głębokich jej nitkach, dadzą się zmniejszyć do wielkości, którą w praktyce można pominąć. Z drugiej zaś strony powinno się unikać profilów skomplikowanych, aby wyko-

nanie śruby i nakrętki było możliwie proste i dokładne. Wychodząc z tego założenia, że w miarę zwiększenia toczących się wałców, nieszczelności zmniejszają się. Aby uczynić zadość temu wymaganiu w myśl wynalazku, przy wykonaniu okapturzonych silników śrubowych, stosunek średnic śruby i mutry obiera się prawie równym 1:2. Profil śruby przylegający szczelnie do nakrętki, otrzymuje się na podstawie drogi wewnętrznej krawędzi profilu nakrętki, przyczem z jednej strony obydwie profile powinny szczelnie przylegać do siebie, z drugiej zaś strony profil nakrętki powinien być możliwie prostoliniowym, podczas gdy ze względu na drogę wewnętrznej krawędzi profilu nakrętki w stosunku do śruby, profil śruby powinien być ztyłu wycięty

wskutek tego, że śruba ułożona jest mimośrodkowo w nakrętce o gwincie płaskim.

Na rysunku fig. 1 i 2 przedstawia przykład wykonania wynalazku, przy czym M oznacza nakrętkę, S —śrubę, a N —wypełniające wyźłobienie. Średnice tm względnie ts nakrętki M , względnie śruby S mają się do siebie, jak 2:1, a śruba S toczy się swym zewnętrznym obwodem po największej wewnętrznej średnicy nakrętki M , przy czym krawędź h opisuje podczas odtaczania się koła podziałowego ts po kole tm linię prostą $h-f$. Krzywiznę $b-c-a$ tylnego wycięcia śruby otrzymuje się jako drogę krawędzi f w stosunku do śruby podczas ruchu obrotowego śruby i nakrętki. Oznaczone linjami kropkowanymi na rysunku miejsca wychwyty pokazują, że linja styku ciągnie się przez $a_6, a_5, a_4, a, a_1, a_2, a_3$, przez b_3, b_2, b_1 , i b . Poszczególne nitki śruby są uszczelnione względem siebie w następujący sposób: przestrzeń P od przestrzeni R za pośrednictwem a, a_1, a_2, a_3 i

b_3, b_2, b_1, b , a przestrzeń R od przestrzeni Q za pośrednictwem $a_6, a_5, a_4, a, a_1, a_2, a_3$. W ten sposób osiąga się dobre uszczelnienie pomiędzy prostym profilem nakrętki, a wyciętym ztyłu profilem śruby.

Zastrzeżenie patentowe.

Okapturzony silnik śrubowy, przy którym nakrętka pracuje wspólnie z osadzoną w niej mimośrodkowo, przy równoczesnym wypełnieniu próżnej przestrzeni przez odpowiednie wyźłobienie śrubą o tej samej nitce i mniejszej średnicy, znamieny tem, że nakrętka ma gwint płaski, a śruba jest ztyłu wycięta, i że zewnętrzna średnica (tm) nakrętki ma się do średnicy zewnętrznej (ts) śruby, jak 2:1, lub prawie jest równa temu stosunkowi.

Karl Werner.
Zastępca: I. Myszczyński,
rzecznik patentowy.

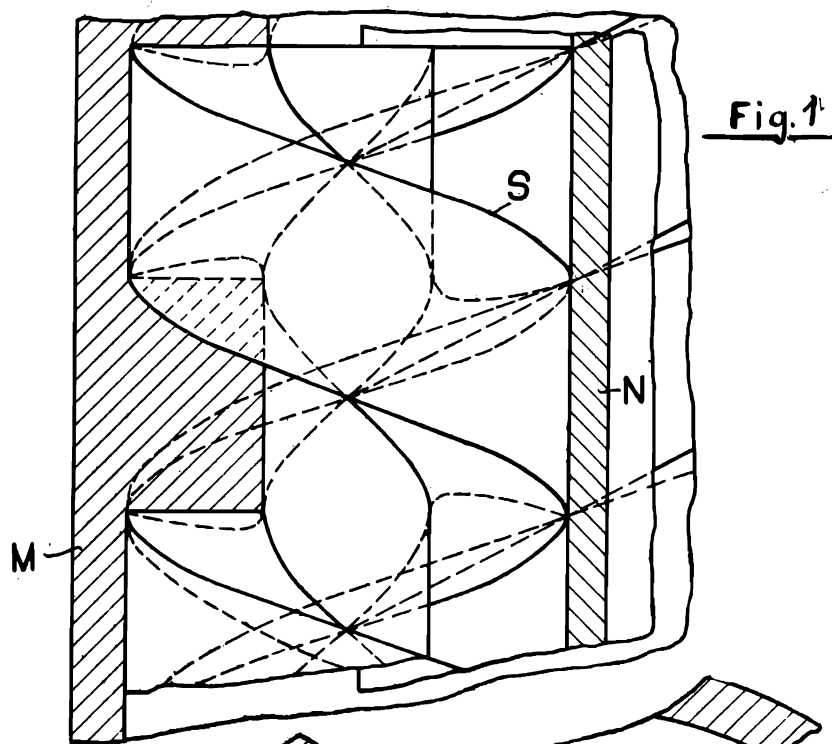

Fig. 1.

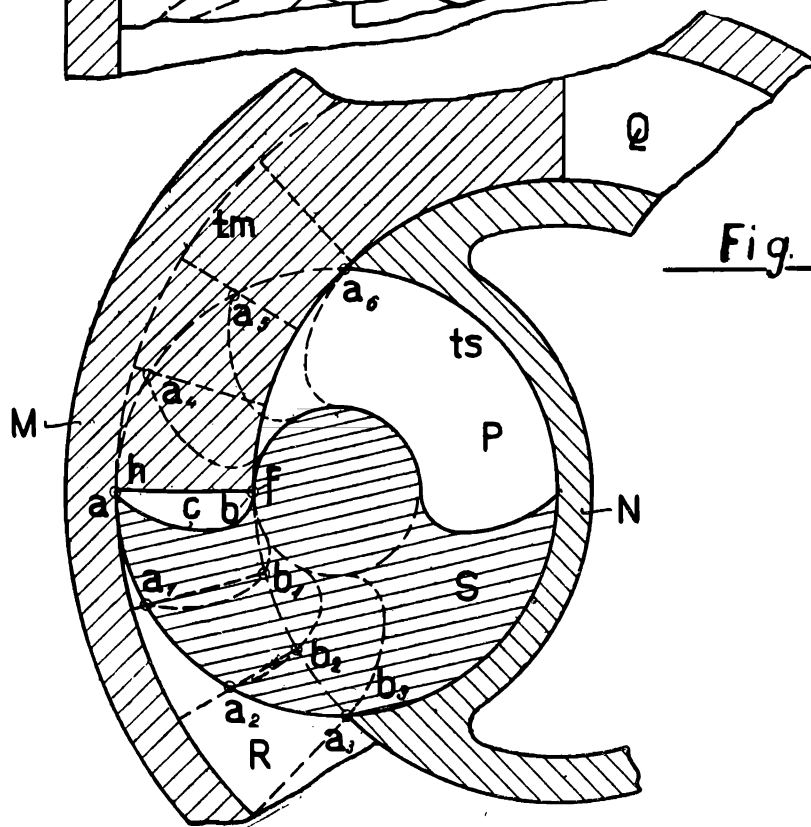

Fig. 2.